

ด่วนที่สุด

ที่ มส ๐๐๒๓.๖/ว

๖๕๓๗

ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ถนนขุนลุมประพาส ๕๘๐๐๐

๒๗

ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด่วนที่สุด ที่ มส ๐๐๒๓.๖/ว ๖๕๘๒ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๘๓๔

ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้แจ้งชักชวนแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์อุทกภัย ประกอบกับ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการในการประชุมกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) เพื่อติดตามสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ซึ่งเน้นย้ำให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมทั้งการดูแลประชาชน การฟื้นฟูพื้นที่ที่น้ำลด รวมไปถึงการบริหารจัดการขยะ นั้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะมูลฝอย
บูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ในรูปแบบ “Single Command” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่ โดยประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการในช่วงเกิดอุทกภัย และให้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านบุคลากร

- ๑) สำรวจจำนวนพนักงานเก็บขนขยะที่สามารถปฏิบัติงานได้ในภาวะอุทกภัย
- ๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานที่สามารถเข้าปฏิบัติงานฉุกเฉินนอกเวลาราชการ
- ๓) เตรียมความพร้อมด้านเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และอุปกรณ์ทำงานในพื้นที่น้ำท่วม
- ๔) จัดทีมเจ้าหน้าที่สำหรับงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัน เวลา และเส้นทางการเก็บขนขยะในช่วงน้ำท่วม

๑.๒ การประชาสัมพันธ์การให้บริการเก็บขนขยะในช่วงอุทกภัย

- ๑) แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงจุดรองรับขยะ จุดพักขยะ และเส้นทางการเก็บขนขยะที่ปรับเปลี่ยน
- ๒) ใช้ช่องทางสื่อสารที่รวดเร็ว เช่น รถกระจายเสียง หอกระจายข่าว กลุ่มไลน์ชุมชน และเพจท้องถิ่น
- ๓) ให้คำแนะนำเรื่องการคัดแยกขยะในช่วงน้ำท่วม เช่น ขยะทั่วไป ขยะจากซากสิ่งของ และขยะอันตราย
- ๔) เปิดช่องทางรับแจ้งปัญหาและเหตุฉุกเฉินตามสถานการณ์

/๑.๓ ด้านอุปกรณ์...

๑.๓ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๑) ตรวจสอบความพร้อมของถังรองรับขยะ ถูขยะ และวัสดุบรรจุของเสียอันตราย
- ๒) ตรวจสอบความพร้อมของรถเก็บขยะ รถบรรทุก เรือท้องแบน หรือพาหนะที่ใช้เข้า

ในพื้นที่น้ำท่วม

- ๓) เตรียมเครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย หรืออุปกรณ์ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่จัดเก็บขยะ
- ๔) เตรียมรถตัก รถขุด หรือเครื่องจักรหนักสำหรับเก็บขนขยะปริมาณมากหลังน้ำลด
- ๕) จัดให้มีจุดเติมน้ำมันและจุดซ่อมบำรุงฉุกเฉินเพื่อรองรับการทำงานต่อเนื่อง

๒. การจัดเตรียมพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวในช่วงอุทกภัย

เพื่อให้สามารถรวบรวมและขนย้ายขยะได้อย่างต่อเนื่อง แม้สถานที่กำจัดขยะหลักจะถูกน้ำท่วม ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ชั่วคราว

- ๑) พิจารณาพื้นที่ที่มีระดับสูงกว่าระดับน้ำท่วมปกติและสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก
- ๒) อยู่ห่างจากลำน้ำหรือพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำ
- ๓) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น ทางเข้าพื้นที่ พื้นที่กักเก็บรถ และจุดกองเก็บ
- ๔) พื้นที่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญที่อาจได้รับผลกระทบ
- ๕) ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการหลังปฏิบัติการได้ง่าย เช่น พื้นฟู ทำความสะอาด

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการพื้นที่ชั่วคราว

- ๑) จัดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน
- ๒) จัดทำป้ายบอกทิศทางและจุดทิ้งขยะอย่างชัดเจน
- ๓) จัดให้มีการคัดแยกขยะเบื้องต้น เพื่อลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัด
- ๔) มีการควบคุมกลิ่น น้ำชะมูลฝอย และสัตว์พาหะ
- ๕) เตรียมระบบเก็บขนจากพื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

๓. การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

เมื่อระดับน้ำลดลง ให้ดำเนินการจัดการขยะให้เรียบร้อยโดยเร็วเพื่อลดปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑ การรวบรวมและการเก็บขน

- ๑) เก็บขยะที่ตกค้างจากน้ำท่วมและขยะจากการทำความสะอาดบ้านเรือนโดยเร็วที่สุด
- ๒) เพิ่มรอบการเก็บขนในพื้นที่ที่มีปริมาณขยะสูงผิดปกติ

๓.๒ การคัดแยก

- ๑) คัดแยกมูลฝอยจากซากบ้านเรือน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือวัสดุก่อสร้าง
- ๒) แยกของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย สี น้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสียหาย

เพื่อนำส่งกำจัดอย่างถูกวิธี

๓.๓ การกำจัด

- ๑) ดำเนินการกำจัดขยะด้วยวิธีที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย
- ๒) หน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยสนับสนุนต้องร่วมกันเก็บขนซากสิ่งของที่มีขนาดใหญ่

หรือมีปริมาณมาก

- ๓) จัดการวัสดุต่าง ๆ เพื่อลดความเสียหาย เช่น ตัดแต่งกิ่งไม้ซากไม้ ขนย้ายเศษวัสดุ
- ๔) ปรับปรุงถนนหรือเส้นทางเก็บขนที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๓.๔ การฟื้นฟูพื้นที่

- ๑) เคลื่อนย้ายขยะที่พื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดหลักตามปกติ
- ๒) ทำความสะอาดพื้นที่พักขยะ พื้นฟูและคืนสภาพพื้นที่
- ๓) ประเมินความเสียหายของอุปกรณ์และวางแผนปรับปรุงซ่อมแซม

๔. การประเมินผลหลังการดำเนินงาน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์อุทกภัย ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลและประเมินผลตามหัวข้อ ดังนี้

- ๑) สรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในช่วงเกิดเหตุ
- ๒) สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะ รวมถึงค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน
- ๓) ประเมินผลกระทบต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และระบบจัดการขยะขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

- ๔) ทบทวนปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เส้นทางเข้าไม่ถึง หรือข้อจำกัด

ด้านบุคลากร

- ๕) ระบุแนวทางปรับปรุงแผนสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงให้อำเภอแจ้งแนวทางดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ จามสุระ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะและประสานงานอำเภอ

โทร. ๐-๕๓๖๑-๒๘๔๑ ต่อ ๓๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_msn@dla.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ มส ๐๐๒๓.๖/ว

๖๔๓๗

ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ถนนขุนลุมประพาส ๕๘๐๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด่วนที่สุด ที่ มส ๐๐๒๓.๖/ว ๖๕๘๒ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๘๓๔
ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้แจ้งชักชวนแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์อุทกภัย ประกอบกับ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการในการประชุมกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) เพื่อติดตามสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ซึ่งเน้นย้ำให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมทั้งการดูแลประชาชน การฟื้นฟูพื้นที่ที่น้ำลด รวมไปถึงการบริหารจัดการขยะ นั้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะมูลฝอย
บูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ในรูปแบบ “Single Command” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่ โดยประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการในช่วงเกิดอุทกภัย และให้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านบุคลากร

- ๑) สำรวจจำนวนพนักงานเก็บขยะที่สามารถปฏิบัติงานได้ในภาวะอุทกภัย
- ๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานที่สามารถเข้าปฏิบัติงานฉุกเฉินนอกเวลาราชการ
- ๓) เตรียมความพร้อมด้านเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และอุปกรณ์ทำงานในพื้นที่น้ำท่วม
- ๔) จัดทีมเจ้าหน้าที่สำหรับงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัน เวลา และเส้นทางการเก็บขยะในช่วงน้ำท่วม

๑.๒ การประชาสัมพันธ์การให้บริการเก็บขยะในช่วงอุทกภัย

- ๑) แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงจุดรองรับขยะ จุดพักขยะ และเส้นทางการเก็บขยะที่ปรับเปลี่ยน
- ๒) ใช้ช่องทางสื่อสารที่รวดเร็ว เช่น รถกระจายเสียง หอกระจายข่าว กลุ่มไลน์ชุมชน และเพจท้องถิ่น
- ๓) ให้คำแนะนำเรื่องการคัดแยกขยะในช่วงน้ำท่วม เช่น ขยะทั่วไป ขยะจากซากสิ่งของ และขยะอันตราย
- ๔) เปิดช่องทางรับแจ้งปัญหาและเหตุฉุกเฉินตามสถานการณ์

/๑.๓ ด้านอุปกรณ์...

๑.๓ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๑) ตรวจสอบความพร้อมของถังรองรับขยะ ถูขยะ และวัสดุบรรจุของเสียอันตราย
- ๒) ตรวจสอบความพร้อมของรถเก็บขยะ รถบรรทุก เรือท้องแบน หรือพาหนะที่ใช้เข้า

ในพื้นที่น้ำท่วม

- ๓) เตรียมเครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย หรืออุปกรณ์ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่จัดเก็บขยะ
- ๔) เตรียมรถตัก รถขุด หรือเครื่องจักรหนักสำหรับเก็บขนขยะปริมาณมากหลังน้ำลด
- ๕) จัดให้มีจุดเติมน้ำมันและจุดซ่อมบำรุงฉุกเฉินเพื่อรองรับการทำงานต่อเนื่อง

๒. การจัดเตรียมพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวในช่วงอุทกภัย

เพื่อให้สามารถรวบรวมและขนย้ายขยะได้อย่างต่อเนื่อง แม้สถานที่กำจัดขยะหลักจะถูกน้ำท่วม ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ชั่วคราว

- ๑) พิจารณาพื้นที่ที่มีระดับสูงกว่าระดับน้ำท่วมปกติและสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก
- ๒) อยู่ห่างจากลำน้ำหรือพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำ
- ๓) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น ทางเข้าพื้นที่ พื้นที่กลับริด และจุดกองเก็บ
- ๔) พื้นที่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญที่อาจได้รับผลกระทบ
- ๕) ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการหลังปฏิบัติการได้ง่าย เช่น พื้นฟู ทำความสะอาด

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการพื้นที่ชั่วคราว

- ๑) จัดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน
- ๒) จัดทำป้ายบอกทิศทางและจุดทิ้งขยะอย่างชัดเจน
- ๓) จัดให้มีการคัดแยกขยะเบื้องต้น เพื่อลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัด
- ๔) มีการควบคุมกลิ่น น้ำชะมูลฝอย และสัตว์พาหะ
- ๕) เตรียมระบบเก็บขนจากพื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดเมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

๓. การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

เมื่อระดับน้ำลดลง ให้ดำเนินการจัดการขยะให้เรียบร้อยโดยเร็วเพื่อลดปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑ การรวบรวมและการเก็บขน

- ๑) เก็บขยะที่ตกค้างจากน้ำท่วมและขยะจากการทำความสะอาดบ้านเรือนโดยเร็วที่สุด
- ๒) เพิ่มรอบการเก็บขนในพื้นที่ที่มีปริมาณขยะสูงผิดปกติ

๓.๒ การคัดแยก

- ๑) คัดแยกมูลฝอยจากซากบ้านเรือน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือวัสดุก่อสร้าง
- ๒) แยกของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย สี น้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสียหาย

เพื่อนำส่งกำจัดอย่างถูกวิธี

๓.๓ การกำจัด

- ๑) ดำเนินการกำจัดขยะด้วยวิธีที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย
- ๒) หน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยสนับสนุนต้องร่วมกันเก็บขนซากสิ่งของที่มีขนาดใหญ่

หรือมีปริมาณมาก

- ๓) จัดการวัสดุต่าง ๆ เพื่อลดความเสียหาย เช่น ตัดแต่งกิ่งไม้ซากไม้ ขนย้ายเศษวัสดุ
- ๔) ปรับปรุงถนนหรือเส้นทางเก็บขนที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๓.๔ การฟื้นฟูพื้นที่

- ๑) เคลื่อนย้ายขยะที่พื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดหลักตามปกติ
- ๒) ทำความสะอาดพื้นที่พักขยะ พื้นฟูและคืนสภาพพื้นที่
- ๓) ประเมินความเสียหายของอุปกรณ์และวางแผนปรับปรุงซ่อมแซม

๔. การประเมินผลหลังการดำเนินงาน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์อุทกภัย ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลและประเมินผลตามหัวข้อ ดังนี้

- ๑) สรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในช่วงเกิดเหตุ
- ๒) สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะ รวมถึงค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน
- ๓) ประเมินผลกระทบต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และระบบจัดการขยะขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

- ๔) ทบทวนปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เส้นทางเข้าไม่ถึง หรือข้อจำกัด

ด้านบุคลากร

- ๕) ระบุแนวทางปรับปรุงแผนสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงขอแจ้งแนวทางดังกล่าวให้เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ จามธูระ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะและประสานงานอำเภอ

โทร. ๐-๕๓๖๑-๒๘๔๑ ต่อ ๓๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_msn@dla.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๕๒๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เลขที่รับ ๗๑๙๙
วัน/เดือน/ปี ๒๒ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๑.๔๐

เรื่อง ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๕๕๒๘ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔
สิ่งที่ส่งมาด้วย Infographic แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งชักชวนแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์อุทกภัย ประกอบกับ นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการในการประชุมกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช) เพื่อติดตามสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ซึ่งเน้นย้ำให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมทั้งการดูแลประชาชน การฟื้นฟูพื้นที่ที่น้ำลด รวมไปถึงการบริหารจัดการจัดการขยะ

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ในสถานการณ์อุทกภัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะมูลฝอย

บูรณาการการปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ในรูปแบบ “Single Command” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและรวดเร็วในการตัดสินใจร่วมกันในพื้นที่ โดยประเมินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการในช่วงเกิดอุทกภัย และให้พิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑ ด้านบุคลากร

- ๑) สำรวจจำนวนพนักงานเก็บขนขยะที่สามารถปฏิบัติงานได้ในภาวะอุทกภัย
- ๒) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานที่สามารถเข้าปฏิบัติงานฉุกเฉินนอกเวลาราชการ
- ๓) เตรียมความพร้อมด้านเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) และอุปกรณ์

ทำงานในพื้นที่น้ำท่วม

- ๔) จัดทีมเจ้าหน้าที่สำหรับงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัน เวลา และเส้นทางในการเก็บขนขยะ

ในช่วงน้ำท่วม

๑.๒ การประชาสัมพันธ์การให้บริการเก็บขนขยะในช่วงอุทกภัย

- ๑) แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงจุดรองรับขยะ จุดพักขยะ และเส้นทางในการเก็บขนขยะ

ที่ปรับเปลี่ยน

- ๒) ใช้ช่องทางสื่อสารที่รวดเร็ว เช่น รถกระจายเสียง หอกระจายข่าว กลุ่มไลน์ชุมชน

และเพจท้องถิ่น

- ๓) ให้คำแนะนำเรื่องการคัดแยกขยะในช่วงน้ำท่วม เช่น ขยะทั่วไป ขยะจากซาก

สิ่งของ และขยะอันตราย

- ๔) เปิดช่องทางรับแจ้งปัญหาและเหตุฉุกเฉินตามสถานการณ์

/๑.๓ ด้านอุปกรณ์...

๑.๓ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๑) ตรวจสอบความพร้อมของถังรองรับขยะ ถูขยะ และวัสดุบรรจุของเสียอันตราย
- ๒) ตรวจสอบความพร้อมของรถเก็บขยะ รถบรรทุก เรือท้องแบน หรือพาหนะที่ใช้

เข้าในพื้นที่น้ำท่วม

- ๓) เตรียมเครื่องสูบน้ำ กระสอบทราย หรืออุปกรณ์ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่จัดเก็บขยะ
- ๔) เตรียมรถตัก รถขุด หรือเครื่องจักรหนักสำหรับเก็บขนขยะปริมาณมากหลังน้ำลด
- ๕) จัดให้มีจุดเติมน้ำมันและจุดซ่อมบำรุงฉุกเฉินเพื่อรองรับการทำงานต่อเนื่อง

๒. การจัดเตรียมพื้นที่รองรับขยะชั่วคราวในช่วงอุทกภัย

เพื่อให้สามารถรวบรวมและขนย้ายขยะได้อย่างต่อเนื่อง แม้สถานที่กำจัดขยะหลักจะถูกน้ำท่วม ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ชั่วคราว

- ๑) พิจารณาพื้นที่ที่มีระดับสูงกว่าระดับน้ำท่วมปกติและสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก
- ๒) อยู่ห่างจากลำน้ำหรือพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำ
- ๓) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ เช่น ทางเข้าพื้นที่ พื้นที่กลับรถ และจุดกองเก็บ
- ๔) พื้นที่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน แหล่งน้ำ และสถานที่สำคัญที่อาจได้รับผลกระทบ

จากมลภาวะ

๕) ต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการหลังปฏิบัติการได้ง่าย เช่น พื้นฟู ทำความสะอาด และคืนสภาพเดิมได้

๒.๒ มาตรการบริหารจัดการพื้นที่ชั่วคราว

- ๑) จัดเจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน
- ๒) จัดทำป้ายบอกทิศทางและจุดทิ้งขยะอย่างชัดเจน
- ๓) จัดให้มีการคัดแยกขยะเบื้องต้น เพื่อลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัด
- ๔) มีการควบคุมกลิ่น น้ำชะมูลฝอย และสัตว์พาหะ
- ๕) เตรียมระบบเก็บขนจากพื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดเมื่อสถานการณ์เข้าสู่

ภาวะปกติ

๓. การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

เมื่อระดับน้ำลดลง ให้ดำเนินการจัดการขยะให้เรียบร้อยโดยเร็วเพื่อลดปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๓.๑ การรวบรวมและการเก็บขน

- ๑) เก็บขยะที่ตกค้างจากน้ำท่วมและขยะจากการทำความสะอาดบ้านเรือนโดยเร็วที่สุด
- ๒) เพิ่มรอบการเก็บขนในพื้นที่ที่มีปริมาณขยะสูงผิดปกติ

๓.๒ การคัดแยก

ออกจากขยะทั่วไป

๑) คัดแยกมูลฝอยจากซากบ้านเรือน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือวัสดุก่อสร้าง

๒) แยกของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย สี น้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เสียหาย เพื่อนำส่งกำจัดอย่างถูกวิธี

๓.๓ การกำจัด

๑) ดำเนินการกำจัดขยะด้วยวิธีที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย

๒) หน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยสนับสนุนต้องร่วมกันเก็บขนซากสิ่งของที่มีขนาดใหญ่

หรือมีปริมาณมาก

๓) จัดการวัสดุต่าง ๆ เพื่อลดความเสียหาย เช่น ตัดแต่งกิ่งไม้ซากไม้ ขนย้ายเศษวัสดุ

๔) ปรับปรุงถนนหรือเส้นทางเก็บขนที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้งานได้โดยเร็ว

๓.๔ การฟื้นฟูพื้นที่

๑) เคลื่อนย้ายขยะที่พื้นที่ชั่วคราวไปยังสถานที่กำจัดหลักตามปกติ

๒) ทำความสะอาดพื้นที่พักขยะ พื้นฟูและคืนสภาพพื้นที่

๓) ประเมินความเสียหายของอุปกรณ์และวางแผนปรับปรุงซ่อมแซม

๔. การประเมินผลหลังการดำเนินงาน

เมื่อสิ้นสุดสถานการณ์อุทกภัย ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลและประเมินผลตามหัวข้อ ดังนี้

๑) สรุปผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในช่วงเกิดเหตุ

๒) สรุปงบประมาณที่ใช้ในการจัดการขยะ รวมถึงค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน

๓) ประเมินผลกระทบต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และระบบจัดการขยะขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

๔) ทบทวนปัญหาและอุปสรรค เช่น อุปกรณ์ไม่เพียงพอ เส้นทางเข้าไม่ถึง หรือข้อจำกัด

ด้านบุคลากร

๕) ระบุแนวทางปรับปรุงแผนสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะ ปิจำ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๘๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายภิเชก มีทอง โทร. ๐๘ ๕๑๖๙ ๖๔๑๙

นางสาวบุษน้ำเพชร เหล่าเจริญ โทร. ๐๘ ๕๘๘๒ ๑๘๘๒

นายปิยะ ปิจนัง
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นายอรรถมิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายอนุทิน ชาญวีรกูล
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายวรตังษ์ เลียงประสิทธิ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

การจัดการขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่ ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย

1 ประเภทขยะมูลฝอยชิ้นใหญ่

2 การประเมินศักยภาพ อปท. ในการจัดการขยะ

- บูรณาการการปฏิบัติงานและสั่งการแบบ Single Command**
- ด้านบุคลากร**
 - ประชาสัมพันธ์การเก็บขยะอย่างถูกต้อง
 - และมีพนักงานเพียงพอ
- ด้านอุปกรณ์**
 - ภาชนะรองรับขยะ
 - รถเก็บขน/รถตัก
 - รถดูดน้ำ
 - กระสอบทราย
 - และรถขนาดใหญ่เพื่อเก็บขน

3 พื้นที่รองรับขยะชั่วคราว

- มีระยะห่างเหมาะสมกับแหล่งน้ำธรรมชาติ
- มีภูมิประเทศเหมาะสม
- มีการควบคุมทิศทางน้ำไหล
- ไม่ควรเลือกพื้นที่ป่าสงวน แหล่งต้นน้ำที่สำคัญ หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบพื้นที่รองรับขยะ การเข้าถึง เวลา และกำหนดการเก็บขน

4 การจัดการขยะมูลฝอยหลังเกิดอุทกภัย

5 การประเมินผล

- สรุปผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัย**
- สรุปงบประมาณที่ใช้
- ประเมินสภาพความเสียหายของระบบจัดการขยะมูลฝอย
- อปท. ควรรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินและปรับปรุงให้พร้อมสำหรับเหตุการณ์ในอนาคต**